

13.07.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Abdülkadir AKSU tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla,

Öğüz ÖYAN
İzmir Milletvekili

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 7. maddesinin (f) bendine göre "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek." Büyükşehir Belediyesinin denetim ve sorumluluğu altında verilmesi gereken hizmetlerdir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından, Eskişehir, Konya ve İstanbul Yolu olarak bilinen yollar üzerinde yerel seçimler öncesi başlanarak hızla bitirilen, yol genişletme ve kavşak düzenlemeleri sonucunda, bu yollar üzerindeki trafik ışıkları kaldırılmış, trafiğin kesintisiz bir şekilde akması sağlanmıştır.

Bilindiği gibi, trafik akışını kesintisiz hale getirmeye yönelik yol düzenlemelerinin temel özelliği bu yolların araç ve yayalar açısından erişim kontrollü hale getirilmesi ile araç ve yaya trafiğinin, yayaların ve sürücülerin can emniyetini sağlayacak şekilde birbirinden ayrılmasıdır. Bu durum, dünyadaki örnekler incelendiğinde görülebileceği gibi, ulaşım planlaması ve yol mühendisliğine ilişkin tüm bilimsel kitaplarda da temel bir husus olarak özellikle belirtilmiş bulunmaktadır.

Nitekim söz konusu yollar Karayolları Genel Müdürlüğü'nün denetim ve sorumluluğunda olduğu dönemde, bu yolların erişim kontrollü hale getirilmesi öngörülmüş, bu doğrultuda yapılan proje çalışmalarında, araç ve yaya trafiğinin birbirinden ayrılması öngörülmüştür. Bundan amaç, trafiğin güvenli bir şekilde ve hızla akması sağlanırken, sürücü ve yayaların can güvenliğini sağlamaktır.

Ancak Büyükşehir Belediyesince gerçekleştirilen söz konusu çalışmalarda bu özelliklere dikkat edilmediği görülmektedir.

Bu çerçevede;

- 1- Karayolları Genel Müdürlüğü'nce yapılan ve onaylanarak 1/5000 ölçekli planlara işlenen bu projeden hangi teknik gerekçelerle vazgeçilmiştir?
- 2- Yapılan kavşak ve yol genişletme çalışmaları, bir Ulaşım Ana Planına (Master Plana) bağlı olarak, genel bir ulaşım düzenlemesinin parçası olarak mı gerçekleştirilmiştir? Öyle ise, bu planın onay tarihi ve sayısı nedir?
- 3- Büyükşehir Belediyesince yapılmış olan uygulamaya esas teşkil eden plan ve proje çalışmalarında, Karayolları Genel Müdürlüğü'nce yapılan çalışmada yer alan, yaya ve sürücülerin can ve mal emniyetini sağlamaya ilişkin düzenlemelere (araç ve yaya trafiğinin ayrılması, yolun erişim kontrollü hale getirilmesi gibi) niçin uyulmamıştır?
- 4- Anılan yollarda, söz konusu yol genişletme ve kavşak çalışmaları gerçekleştirilmeden önceki iki yılda ve gerçekleştirildikten sonra, bugüne kadar meydana gelen kaza sayısı, kazaya karışan araç sayısı, yaralanan ve ölen insan sayısı aylık bazda ne olmuştur? Söz konusu kazaların meydana geldikleri yerler ve nedenleri, onaylı trafik raporlarında ne olarak görünmektedir?
- 5- Anılan yollar, yeni şekilleriyle trafiğe açıldıktan çok sonra başlatılan ve bir çoğu halen tamamlanmamış olan üst geçit çalışmaları, yolun iki tarafı arasındaki yaya trafiğini yeterli ve güvenli bir şekilde karşılamaya yeterli olmakta mıdır? Bu konudaki uluslararası standartlar nedir?
- 6- Vatandaşların özürlü yakınlarını hızla akan trafiğin arasında kucaklarında veya sırtlarında taşıyarak karşıdan karşıya geçirmeye çalıştıkları doğru mudur? Yapılmakta olan üst geçitlerde özürlü vatandaşlarımıza ilişkin düzenlemeler yer almamaktadır? Var ise, halen faal midir?
- 7- Ankara-İstanbul yolunda 23.01.2006 tarihinde meydana gelen trafik kazasında biri çocuk 9 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Kazanın, İstanbul yönüne giden bir halk otobüsünün, bölünmüş yolun karşı şeridine geçerek, Dışişleri Bakanlığı personeli taşıyan bir servis aracına çarpması sonucunda meydana geldiği ilgililerce açıklanmıştır.
 - a. Emniyet kayıtlarında söz konusu kazanın nedeni ne olarak görülmektedir?
 - b. Söz konusu halk otobüsünün teknik denetimi en son hangi tarihte yapılmıştır? Sonucu nedir?
 - c. Halk otobüslerini kullanan sürücülerin niteliği, sağlık ve psikolojik durumları ile (şehirlerarası otobüs şoförlerinde olduğu gibi) çalışma saatleri, vb konularla ilgili tespit edilmiş kriterler bulunmakta mıdır? Bu tür kriterler var ise, bu kriterlere uyulup uyulmadığını kontrol etmeye yönelik olarak denetimler yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise kazayı yapan otobüsü kullanan sürücünün geçmiş tarihlere ilişkin denetim sonuçları nedir?